

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

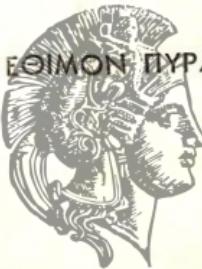

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΣΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

14 - 19 Δεκεμβρίου 1969

Ἐπί ἀποβίτε.

Ἐν Χαροπίσ τῷ 21.12.1969

"Περίτυχις. "Υποβάθυ ἐργατολογίου τοῦ Κέντρου
Ἐρευνών τῆς Ελληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ανα-
δημίας Αθηνῶν, δέοντας ευμετανησίουν,

Τῇρος

Τὸ Κέντρον Ἐρευνών τῆς Ελληνικῆς Λαογραφίας
τῆς Αναδημίας Αθηνῶν
Αναρχωστοπόλεων 14 - Τ.Τ. 136
Ωραία τοῦ Επιθεωρητού Συμβ. Ευηγγελίου Α' Περιφερ. Χανίων

Εἰς ΑΘΗΝΑΣ

"Ἐ χώ τὴν τύπον τοῦ ὄνοτάδυ οἵτινες ευηγγείνως, τῷ
ἀποσταλίκτη ἐργατολογίου δέοντας ευμετανησίουν.

Μετὰ τύπου

ΑΘΗΝΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) .. Δράμα .....
 (παλαιότερον ονομα : ..Υ.δράμια..), Ἐπαρχίας Αποκορώνου
 Νομοῦ ... Χανίων .....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἔξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Σταύρος
 Βογιατζῆς... ἐπάργυρα Χιλιάδας.....
 Ταχυδρομική διεύθυνσις ..Δράμα.. Αποκορώνου ..
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἔξεταζόμενον τόπον.. 8.(όκτω).....
3. Ἀπὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παραστιθέμεναι πληροφορίαι :
 α) ονομα καὶ ἐπώνυμον ..Γεώργιος.. Ν.ταυροπελάσιο
 ἡλικία... 70.ετῶν γραμματικαὶ γνώσεις.. Δημοτικό.....
 ..... τόπος καταγωγῆς Δράμας...
 Αποκορώνου.. Χανίων Κρήτης.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ..... ΑΘΗΝΩΝ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων ; Δέν. όπαρχοιν. κεχωρισμ. Περιοχαί
 διά. σποράν. ναι. δοσικήν. πομπήνια.....
 "Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; Εντ. λάββοντο. κατεδ. κρονικά. διασύμματα .
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ώς ἴδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ελληνας ἢ ξένους, ώς
 π.χ. Τούρκους")· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονάς κλπ. Εἰς γυνικά πρόσωπα
 ταὶ πλείστα. Τοὶ θηρόποια εἰς χοιρισμόν. Ταμεῖον. Αποκορώνου
 μὲ τό δυνατα "κτήμα αριον Γεωργίου Θραψίου.
- 3) Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; Ναι. διά. τα. ὅπερα. τέκνα του. Εἰς τα. διά. δεα. δίδει μέρος
 την περιουσίας. ναι. μετά. τα. θάνατόν του. τα. ύποθεσην.

β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Συγχρόνως. εἰς ἀμφοτέρας..*

.....
2) Οι τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. *N.A.I.* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὁδούς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Μέ. δόλοκληρον τῶν οἰκογένειάν των. .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.) ..... *Ποια ἦτο τὴν κοινωνική των θέσις ; ...*

Ἐκαλοῦντο. Ἐριτάρηδες. Εἴκον μετρίας. κοινων. δέσμων.

3) Ποια ἦτο τὴν ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;) *Εἰς εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα,
τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ διὰ ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ
προήρχοντο οὗτοι ἡσαν ἀμόρες μόνον ἢ καὶ γυναικεῖς ; ποίαν
ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Nai..*

"Ἀνδρες. καὶ γυναικες. Ημερομίσθιον μέ. ἡμερομίσθιον.
εἰς εἶδος. καὶ τῇ χρῆμα.. .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναι,
ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἐχρησιμοποιοῦνται. Εργάται.*

δεμειώμανοι. μέ. ἐποιεῖσθαι. ἀμοιβή. έλέφοντο. δι. "φαρέγγιοι..

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν
ἔργασίας ; .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζῆδες), πρα-
ματευτάδες (έμποροι) κλπ. ; .. *φχι..* .....

- δ'. 1) Πώς ἔλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
 (βοῶν, αίγυπτοριθάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
 μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἥ μὲν κάλυψιν (παρά-
 χωμα) χλότος (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὄργώματος; ....

?Εἰπαίνοντο. μέ... Σωμάτην. καὶ. φυτικήν.
 καπρού.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας; ..τὸ.. 1.9.36 ..

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργι-
 καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ. ειδηρεῦν. ἄροτρον. ἀπὸ τὸ'
1935.. Α.Ε. γεωργίαι. μηχαναὶ. ἀπό. τὸ. 1945....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, οὐλή, μανόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποια κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
 θεία αὐτοῦ? Σ. χρησιμότερα καὶ μανόφτερα μεταξύ διαφέ-
 ρα. Τὰ μανόφτερα έπρομηδώντες ἀπὸ τὰ. Χανιά.
Τὰ. διάφερα. ἀπό. τὸ. πληνείτες. χωρίαν. ?Επισκοπή.

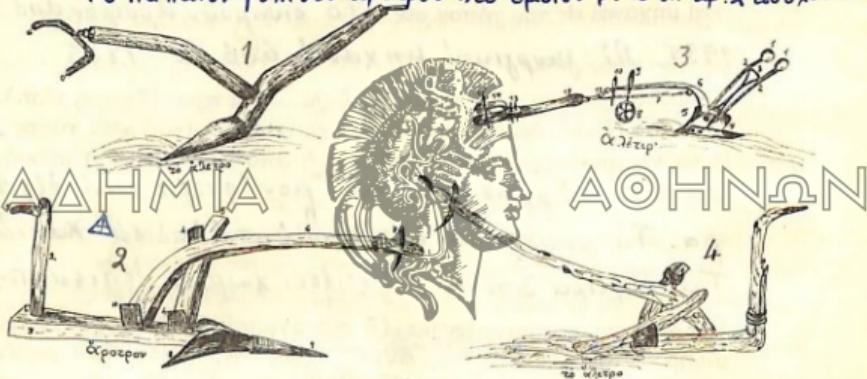
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου
 σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
 αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. Οχερη... 4.. γυνί.... 7. σταβάρι. 10. κατακλεδί
2... αι... 5. παρούτια. 8. σύνδεσι. σταβαριού. - άμφος σταβ.
3. ποδάρι... 6. σπάδη... 9. άμφος σταβαρέ'....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει; ?Από τὸ. 1945....
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ...ΟΧΙ.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν στοχύων (δεματιῶν). **ΟΧΙ**.....
- 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ..**Α.π.δ. ε. 1962**.....
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον .....
- .....**ΩΣ... ΚΔΙΟΣ... ΑΝ... ΓΕΩΡΓΑ!**.....
- .....
- 2) Ποία ἡτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; **Χάλικρα μοι. Εὐμερόν ξύλινον ἄροτρον.**
Τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον τοῦ ὅμοιον μὲ τὸ οὐράνιον σχέδιον.

3) Ιχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραβέσσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ὀριθμοὺς ἐν χρήσει δύνοματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>? Αχερη</i>	6. <i>εταβάρι</i>	11. .....
2.	7. <i>κατακτείδι</i>	12. .....
3. <i>ποδάρι</i>	8. <i>παρούτερ</i>	13. .....
4. <i>βρίνα</i>	9. <i>γυνί</i>	14. .....
5. <i>επάρη</i>	10.	15. .....

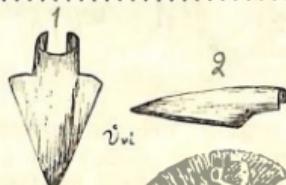
⁽¹⁾ Εάν είναι δυνατόν ἀποστέλλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἡ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἔκαστου.

"Μιές. Λογότ. (μαργαρ.) δι. ζει. τέλ. . χωρ. ἀγρια., μ. τό. ς. ἀρ.

1. τέλ. πατιατέρω. εἰνον, Σαρήνων.....

5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Ἄροτρον μηνους οκτων, πλάτους 15. ἐμ.. πει. πάχους 4. μιατετετ. περιφορ.*

6) Ητο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; *Ει. β. η. η.*

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.). .....

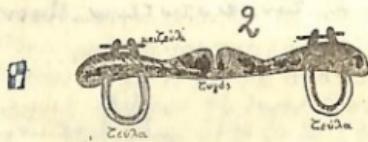
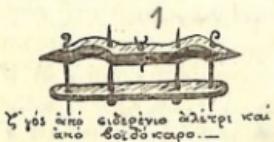
Σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάϊ. ξυλοφάϊ. ....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποῖα ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἥμίονος, ὄνος... *B.όει.* . . . . .

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἕν ; . . . . . *X.ύο.* . . . . .

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Nai. . . . . .

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δονομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔχαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λούρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.). *Ως τό. κατ' αρ. 2. εχθόνιον στρέψις, ἀνωτέρω.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *Εικόνα Ζυγένων πλήν των ζευλῶν εἰς ζεῦλαν αἱ ζεῦλες. Ζεῦλα* *ΕΝ ΣΤΡΕΠΤΩΝ* *ΖΥΓΟΣ, ΖΕΥΛΑΣ, ΛΟΥΡΑ* *ΑΓΓΙΝΙ*

10) Σχεδιάσσατε ίδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. . . . .

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὅ διποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα ; (Σχεδιάσσατε
αὐτὸν). . . . .

Λούρα: . . . . .

12) Απὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; . . . . .

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; . . . . .

Περιγράψατε καὶ σχεδίασσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον... *Δέν.. ἀρνιμόσοιται...*

Ἐν. Σώον.

ζ. Ἀροτρίασσις (ὅργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὁργωνε παλαιότερον (ἢ στήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ιδιοκτήτης
τοῦ ὁργοῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναικα. 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία
η συντίθεται εἰς τὸν πότον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΘΗΝΩΝ**

Ἄνδρας - ιδιοκτήτης ἢ υπηρέτης

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Δέν.. ἀρνιμόση.. ενήμερον.. εν. Δινεγ.. ἀροτρον..

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *Ταποδίτην μουρίων*
ει τὸ Σώον, πρόσθετοι τοῦ Σεντον εἰ τόν Συγκράσσον οὗτος ταποδίτης
εἰ τόν Σώον, πρόσθετοι τοῦ Σεντονούν, τόν Λούρων εἰ τό οὐράριον.

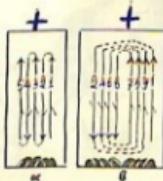
3) Πῶς κατευθύνεται ὁ γεωργός τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατά τὸ
ὅργωμα μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζώων ἢ ὄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).

Μέ.. σχοινί.. τό.. διοτον.. δίνεται.. εἰ.. τά.. οὐράται
τούν.. λεων..

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εύθειαν γραμμήν, ώς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);
- .....

ἡ δργώνεται περιφερειακῶς ώς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

.....

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ φτωχοροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Η σπορὰ κατὸ δργώμα τοῦ φυροῦ έγίνετο (γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (στηλ. σπορες ἡ σποριές, στάμις, στασιές, μεσθράσεις, κλ.π.) ;

Κατὰ... σπορες

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

Μὲ... αὐλακιάν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Εἰς τὸν περιφερειαν δραμίειν οὐδαμον.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἡ εἶδη δργώματος (ἀροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

πλαγίως.

Εις ποια δργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

Ἐτι . ὥ. Τα .

γ) Ἀροτριάσεις (δργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα δργώματα ἔγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (όνοματολογία) τὰ δργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

.Ανάχυρα... μετά... τα... Σριντα βρόχια... Μεταί λυντα... σπορά... καὶ... δργυρα.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσοτε ὁμοίως, ὡς ὀνωτέρω)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ 3. σφικτατας ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ δστιαστού τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν ομπάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

"Ἐν... ἔως... δύο... ἔτη...

- 4) Πόσα δργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ὀρφασίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; Σένο διδ. τὸν. δι. τον., 1. διέ τὸν. κριθῶν., 3. διά. τὸν. δραβόσιτον καὶ μηπεντικά καὶ 1 διά τὸν. ψυχανθῆ.
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

Κατὰ τὸν. δοράν. δ. γεωργίας. χρωσιμοτ. ἐπ. βασική καὶ μία.. ποδιά�.....

- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ύνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (δργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλείψης εἶχε τοποθετηθῆναι εἰς τὸ ἔν αὐτοῦ βουκέντρου ἢ μὲ σλλον τρόπον; *Μὲ ξεμπούδη*.....

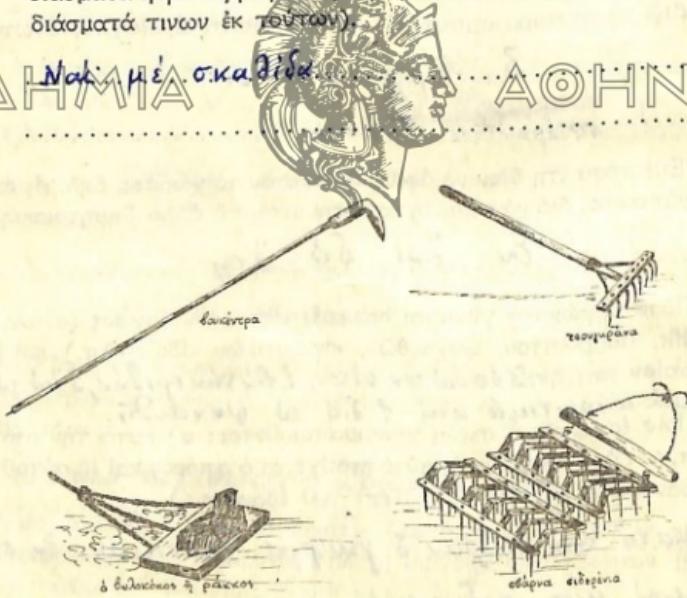
*Ειδηράν. πάθον. τὸ δούλιον. ἔχει τὸ ποδεπάδη. εν....
τὰ. ἐν. ἄκρον. τοῦ. βουκέντρου. καὶ. θυμόν. Δέ τοι
τὸ. τε. παντελόν.*

2) Γίνεται μετά τὸ ὅργωμα ίσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

.Νοσί. μέ. βιλόπαπο. .....

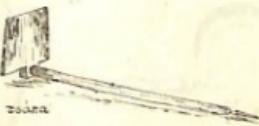
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὄργωμα (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ.ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἀνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἑκάστου ἐν χρήσται ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τουτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *Νοσί μέ σκαλίδα* ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεία διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....
 .Ε.ργαλεῖα. Αριθμούσιοι εμφένα. δικ. τά. θυμόνι.
 .φον. το. ρ. & γρ. α. οιαί.. τα. Κινητού. έν. α. ....
 .η. τελ. α. οιαί.. η. οια. Η. δ. ....

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί οὗτοι ώς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

.Ε.ε. νεαρός. οιδούμενος. "σιάρ. επι. ....

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἔκάστου

ΕΙΔΟΥΣ. Σεν. σπερντα. ὄσπρια. εβρι. μανον. Θ. Ηρα. ρε-
 βυ. δια. ει. γηρια. χωράφια. Σπερντα. "Πεταχι.

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ....

.Τά. γηρια. ....

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ....

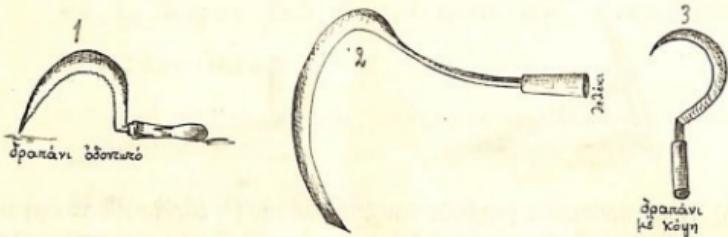
.Ε. φυτεύοντα. μοι. φυτεύονται. διόρει. ει. αι. λεκια.

B. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἵχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....
 .... Μέ.. τό... δρεπάνι.. μ.τ. τό. ἐπ' αρ.. 2 ..
 . ε.χ.η μα.. τεν., ματωτέρω, εἰ.μονι. δομένων .....

Ἐὰν ησαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

.Χρηνιμα.π.. τό. δρεπάνι, μ.τ. τό. ἐπ.α.ρ.. 2.εχ.η μα
.τεν., ματωτέρω, εἰ.μονι. δομένων .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζουται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφῆν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μέ.ι.δ.ε.ε.λ.
μ.ς ἢ εἰ.μονι. δομένων.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἦτο ὁμαλή ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).
....Ο.μ.α.ρ.ή......

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετός πῶς ἐλέγετο;
....Η.. χειρ.ο.λαβή. ἥτο. ματα.φ.ι.ε.να.σ.θ.μ.έ.η.γ. ἐ.ε..
ξ.ν.λ.α.ν. .Ο.ε.δ.η.ρ.α.ν.ς.. δι.ε.λ.ε.τ.ό.ς. ἐ.δ.έ.γ.ε.τ.ο. "δρεπάνι,....

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικὰ ἔργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .....

...Ο... ειδηρομηρός τῆς περιοχῆς.....

- 6) Ὅτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δῆλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ δόσπριων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *Nαι.....*

...Μόνης... τέν.. ρεβεδικός.....

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς πιοῖν ὑψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἔθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. .....

10. ἥμερα 15. ξυαπτοστοί.....

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μενούν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποὺ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς δῆλα πρόσωπα (γυναικεῖς ἢ πατειδιά), τὰ ὅπτοια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; .....

Οἱ ίδιοι... ὡς... δεριθ. τοι'. ἀποθέτων. τα.. δράγμα-τα.. ἐπί.. τα... έδαφον.....

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εύρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Τα.. δράγματα.. τοποθετοῦνται.. πολλά.. μαζί.. μαζί.. αἱ.. μεγαλαί.. τέν.. σταχύων.. διασταυρώ-νανται.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές . . . . .

?Αγκαλιές . . . . .

γ.' Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχον) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἥρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποιον ; . . . . .

?Ανδρες. νοι· γυναικες.. Συντίθει. ξύρωσ...
γυναικες.. ?Η πό. μέθην. τάσσον. δέν. ἔρχονται..
. θερισταί.. φτ. ἐπαγγελματίαι..

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι μὲν ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποια πότῳ ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα μὲν εἰς εἶδος ; Τὸ δὲ ἡμερομίσθιον πότῳ μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ σκευής φαγητοῦ ; (Παραθέσσατε μὲν τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας διαματελογίαν) . . . . .

Με. θερισταί. ημερ. βάντο. συντίθει. με.. ημερομίσθιον.
εἰς. εἶδος. καὶ. ἐνίστη. εὖ. χρῆμα.. Τὸ. ημερομίσθιον..
τάσα. συντίθει. μετά. παροχῆς. φαγητοῦ..

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναικες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; 'Επίστης κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νά μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νά μὴ πονῇ ἢ μέση των) ; . . . . .

ΟΧΙ . . . . .

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

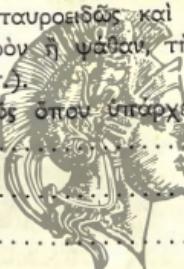
Ναὶ .. Ἡρακλεῖστε.. πασὲ.. ἀρχίσει.. πασὲ.. οὐκέπον..
τεῖν.. Σεντέραν.. ἐτούτων.. Τετάρτουν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. .....

Ναὶ .. διδ. γορα.. Κρυτική.. δίστιχα.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθιαν, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου μπαρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
εἴδην .. Μια..... ΑΘΗΝΑΝ
..... ΟΧΙ.....

δ.' Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

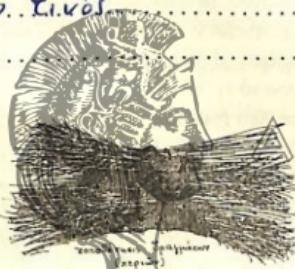
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήτιρως ἐπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τ. ἡ.. δέσιμον.. τέν.. σταχύεις.. γίνεται.. 2^ημ. 3.
ξηράς.. μετά.. τόν.. θερισμόν.. διδ.. νά.. γιρανδεῖν..

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατά τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἔχρησιμοποιεῖτο καὶ ἑργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τ.ό. ΔΕΜΑΤΙΑΣΜΑ. πίνεται, ὅπως μαλακά.....
δράμψιται. τοροδέντες. διά. τόν. δικηνατικότ.
τεν. δραμάτικην, γίνεται. δι. διπό. τόν. διδούν..
τόν. γενιρχόν. μὲ „Πλυνόδετας“. διπό. Τυρίς,...
μηρτίς, εργαλεί. ο.τ. ἄνεν. μῆν. λογδίσας.....
Ἐργαδείον. Σ.νός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν Ιδίαν θέσιν ἢ συνεκτρώνοντο εἰς ώρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

Συνεκτρώνεται. ἀνά. 4. δεμάτια. πρός.....
φόρτωσιν.. επι. τό. Μάτα. διά. τόν. διπότων.....
μετεγέρνοντο. εἰς. τό.. δ. Αίνει.....

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἥρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Από τὸ 1910

Πότε γίνεται ή σπορά ή τό φύτευμα αύτῆς.....

.....Τόν... φελερονάφιον.. καὶ τόν... Σεπτέμβριον.

- 2) Πώς έγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον σάτῶν ή φωτογραφίαν.....

Μὲ τέσσερα.....

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΟΗΝΩΝ

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξήρα χόρτο (π.χ. φαΐόν, τριφύλλι, βίκον); Εάν ναί, περιγράψατε πῶς έγινετο η καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ η φυλαξίς αὐτοῦ.....

Οχλομένον μὲ άχυρο.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανός καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσον κ.ἄ.). .....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὄνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) . . . . .
.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- a. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....
*Τά... δέρματα.. βινευεντρώντο. εἰς τό ἄλωνι..
πρὸς ἄλωνιαμόν.* .....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χῶρος οποιοῦ τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμὸν δεμάτια. Εἴς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωράν; *Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;*
*εο.. χώρας. καλεῖται "δέρματα" H. τοποθέτησες
. γίνεται.. ματά.. σωράς.* .....

- 3) Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγίνετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ὄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι; .....

Ναι!.. Υπῆρχεν.. ἀνέκαθεν.. ἄλωνι.. .....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

Ἐξω.. τοῦ.. χωρίου.. ἀλλα.. πλησίου.. αντανακλασία.. εν.. βόρειων.. μέρος.. ανθεύων.. .....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἥτις περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σίς του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;.....

.....Εἰς μίαν οἰκογένειαν .....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;?Αρχεται. τό
θ'. διατήμερον. ?Ιουν. Ιουλ. Αύγ. Σεπτ. Αύγ. Σεπτ. Οκτ.

- 7) Εἴδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἔστρωμένον μὲ πλάκες).
(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἥτι φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

.....Εἰναι "χωματάλωνα,, ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΗΣ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἑκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἔναρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὃπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἥτι συνήθως φίαλ μείγματος κόπρου βιῶν
καὶ ὅχύρων). Καθαρι. Ιουν. τό. Α. Δ. Δ. Ιουν. μετά. τό. ? μο-
σιεν. ουν. μετ. ποδι. νερό., βάζον. μέσα. 3. έως. 4.
ζεύη. θεῖν. μετ. περιβεράκονταν. μετ. μετά. τό. 260-
πεδίωναν. μετ. ξαν. μετ. πινδρα. μέχρι να! "μαρμαρίων,,
- 9) Ἡ ὡς ἀνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὀρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;.....
- Η. προετοιμασία. τέτ. Α. Δ. Δ. Ιουν. μέντης. Βούτης. Κν-
ριανών.. T. δ. Α. Δ. Δ. Ιουν. μέτρα. Αρχεται. τίν. Σεπτέμβριον.
- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὃπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶνδή ποτε ἄλλον.

11) Πᾶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυρωποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερουμένων ζῷων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὥστε δύο μέτρων (καλούμενος σπιγγός, στρούλουρας, δουκάνη, βοικανή κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔχεται σχοινία, ὡς εἰς τὸ σιντερό σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον σκρου τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

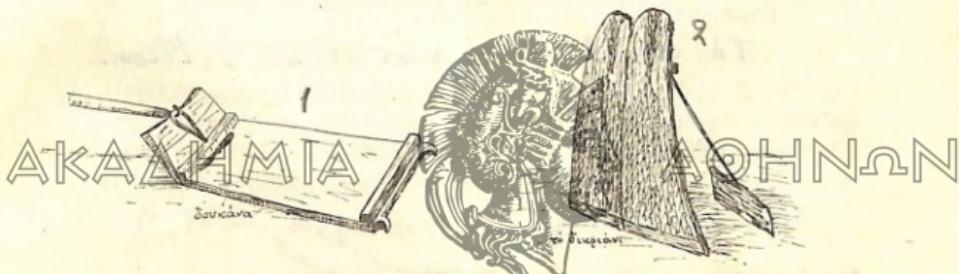
β) Πᾶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πᾶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείες, οἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικάς φωτογραφίας ἡ ἰχνογραφήματα).....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἔν τεμάχιον ἡ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὡπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἔλασμάτων ἡ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται
δ' οὕτω ικιλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾶτε εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἡ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίστης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποία δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; .....

"Οὐα. οὐδενὶ ξέρω. μέ. οὐδενὶ οὔτε μη. οὐχάπαντα.
μ. τὸ. η. π. 1. εἰπον. ιάρενον. ?Ε. έργο. Βω. άδενρος.
Κατεβινάζετο. Από. τὸν. Γυλανρύν. Στι. μία. χονδρί. Σπιρί-
νη. βανί. αποτελ.. Ση. δ. Ν. Ο. Τερακίνων. Α. Π. Λ. Ο. Ρ. Ε. Σ. τίν
πάτω. Σπιρόνετεν. Μία. πριακιν. Φ. Δ. Λ. Ο. Σ. Χ. Δ. Β. Βιθυρού. Ζίδων.

- δ) Άπο ποίαν ώραν της ήμέρας ἀρχίζει ό ἀλωνισμός, κατά ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ; .....

.....?
.....
.....
.....
.....

- 12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἔργα αλεῖται εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ἕύλον, τὸ δόποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δόποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἀκόπους στάχυς ; .....

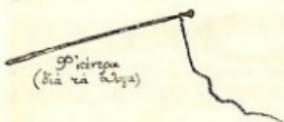
Νατ.

- 14) Ὡτὸν ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν δδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; ('Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὔτη βουκέντρι ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν).(Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

Μία ἀλωνόβεργα ὀνοματομένη „νῆμα“, Ὡτὸν μία...
γ. ὑδριην. ράβδος. βενιαν. Γιμέρον. μ. ἐνα. παρφί. ενεδ. ἀπερν.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Mia "δούλα,

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Μάλαμα

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν: δ ἕδιος δ γεωργός μὲν ἴδια του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αίτωλίᾳ: βαλμάδες, φηλατσιάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιφάτοι καὶ ὄγωγιάτες) δι᾽ ὅποιοι εἶχον βροιαὶ ἡ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν

εο ἕδιος μετά τα τρέμογεντας του

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲν ζῶα καὶ μὲν ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἀλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲν χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲν ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

OXI.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιὸν τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλων ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβίθιῶν κλπ.)
- .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; ’Ανελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἀλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

.....

.....

.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εύθειας ἐπὶ τοῦ ἔδαφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) . . . .

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγούδοντο τραγούδια; Ἐάν ναί, ποῖα;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; . . . .

*Κατὰ τὸ ἀλώνισμα ἢ ἀλυράφην. Ἐγραμμάτων.
διαρροα... κρητικό. διστιχα. διαν. νά. μέν. κοινοῦ.*

23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *Τύπος Φ. Επαν. ΣΗ ζ. διανι-*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτομασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αἴτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην:
θρινάκι, εἰς Αἴτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.. . . .

Μάλαμα.

*.Τ. ὁ. Μικνέμενα. γίνεται μὲ τὸ "θρινάκι" ἢ τὸ
. δικριάμα. 2. τοῦ. κατωτέρω. σχημάτων.*

‘Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

‘Ο. δικηματιδόμενος. οὐρός. ἔχει. δικῆμα. ἐπίκηνες? Επάνω εἰς τὸν.. οὐρόν.. οὐδὲν.. ?Εάν.. διέρχεται. εἴς. διαβάτης. εὑρέτες εἴς τοὺς..” λιχνιετάς.. εἰς Χίδια. Μαυδοφρίστης (δοκτέαν. ψωρητικός τος 20. ενάδες. διτον). Οἱ λιχνιεταί τοῦ διανταῦν μεχίδια φλυρία βεβή τούς
βουνά.

- 2) Μὲ ποῖον ἑργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

Μὲ τό. Θρινάκι.. ὡς. τό. ματιτ.. δικήδιοι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει). ἄνδρας, γυναικαί εἰδικός λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ;

.Καί.. ἄνδρες.. νοί.. γυναικες.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπός ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;

Τά. χανδρά. τεμάχια. πού. παραμέναν. μετά. τό. Λιχνισμα
λέγονται.”κόντυλα..”Ο. μαρπός. φλοκωρίδεται. μέ. τὸν..”Βό-
λιβεραν.. Εἰς. τό. τέλος. την. ἀλωνιστικῆς. περιθέου. γνέτερον. ναι
ἔτερον. ἀλωνισμον, μέ. Βωλοβύρον, ταῦ. μοντάλιν.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαθιούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο . . .
 ε.Η.. δέντ. τεν. θίνη. διά. τό. δεντέρ. ἀδιάνιομα. γίνεται
 παρ. ὑμετ. τρόπον. καὶ. εἰ. τό. πρῶ. τον. . . . .
 Τ.ό.. δεντέρ. ἀδιάνιομα. Λέγεται. γειναντιάλιομα..

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . . .

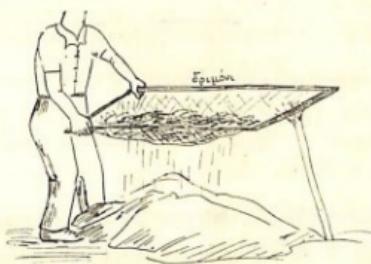
ε.Η.. διαλογή. τοῦ. καρποῦ. ἀπό. τοὺς. μοντάλους. γίνεται
 μὲ. τόν. "θέλιο. τρα." . . . ο. θέλιο. τρα. εἰναι. διπλω. δ.
 κ.θ. θρ. α. π.α. δι. δρ. κε. ε.τ. τό. κατι. τ. . . . .

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, απομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρωθρου; ή διὰ σιλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπτὰς διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ψῆλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἣν παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

.....

.....

.....

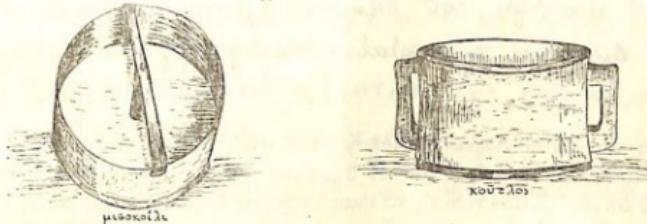
- 7) "Οταν ἑτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργανοῦ . . . . .

Ο καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν με. Τὸ θρινάκι μὲν τὸ γνάρι
μετα... ψηραδεῖται σωρός μετανιώνειν ἀπὸ β. προς
Ν. παλί. ζεύ... Α. πρὸς Δ. Μετα... ἐμπηγνύεται εἰς τὸν μο-
ρυγόν τοῦ σωροῦ τὸ θρινάκι πασι. ἐπαυλοῦθεν προσειν-
θει. παλί.. ἀπαρτός τοῦ σωροῦ θηλό. τοῦ... γεωργανοῦ . . . . .

- 8) "Αλλα αἱ θιμαὶ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῆτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. . . . .
- .....
- .....
- .....
- .....

- γ'. 1) Ποῖοι διφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς δύκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσσατε δὲ καὶ ίχνο-γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας). Ἀνθρώποι. φυγαδόμενοι "Μουλτεῖμπονει, μετέβαινον. εἴτ. το. ἀλώνι μα. εἰσέσπαττον. τὸν." Μου-κατάνη. δηλαδή τάν. Γόραν. τοῦ. Κράτους. δ. δυοῖς. οὐα. λαβίζετο εἴς. 8% μα. ἐξυγένετο. μέ.. τό.. καντάρο.....

- 2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

- γ) τὸ γηφιάτικο,
δ) τὸ ἀλωνιάτικο ιδη.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερων μέτροι τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ· ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἔκαστην περίπτωσιν τὰς σχετικάς συνηθείας) .....

«Ο. καρπός. ἀπεδημένετο. ἐν τάς. της. οἰκίας. ταῦ. γεωργοῦ
μένα... εἰς. μεγάλα. μεσσόνια...»

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (άχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εις την ύπαιθρον ; .....

.Τά... ἄχυρα. ἀπεδημώντα. ήτά.. τῆς. αἰγίας. εἴλ.
τέλον.. ἄχυρῶνa.....

- 5) Πῶς έγίνετο (ή γίνεται) η διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; .....

.Ε.Η. διαλογή.. ταῦ.. σπόρου.. έγίνεται.. μετά.. τό.. ἀλώνι-
νισμα.. τίς.. τὸν.. σίκιαν.. ταῦ.. γεωργοῦ.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται η διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἡ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .....

Πῶς λέγεται η πλεκτὴ αὕτη ; Ποιον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ εἰς ποσσὸν χρόνον ; .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ύπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μόνον... κατά.. τό.. Πάσχα.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

*Τό. Μ. Σάββατον.. τὴν 24^η ὥραν.. εἰς τὸν..
πλατεῖαν.. τῆς.. Ἐκκ. Ζησίας.. τοῦ.. χωρίου.....*

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

"Οφανός".....

β'. 1) Ποιοι άνάπτουν τήν πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;....

«Ο... ἐρεύς τὸν τιμίαν. Εποκίν. Σύμπερον. τίνειν.
ἄναπτον.. τά.. παιδιά..

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποιον μέρος ; .....

.Τά.. παιδιά.. τά.. κλέπτουν. τίνειν. νύκτα. ἀπὸ τὰς
.αὐλάς.. τίνειν. οίκιαν.. τοῦ.. χωρίου.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Εἰ. σέρχονται. Εἰ. τίν. αὐλήν. εἴς. οίκια. λαμπάνον
τά. φύ. θά.. οπό. τίν. μασχάλων. καὶ. τά. μετασφίουν
εἴδ. τίν. πλατείαν.. την.. ζευγικούς. πυρίς. θόρυβος
στα. να. μη. γίνονται. οντιζ. ονό. τοῦ. έγραφ. πάλκος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΟΗΝΩΝ

γ'. Ποιοι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ καθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, θυρκία, ασματα, κρόται, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα .....

.Κατά.. τό.. καψίμα.. τοῦ.. Γούδα.. κρούσουν.. τούς
.κύδυνας.. τῆς.. ζευγικίας.. καὶ.. πίλτουν.. κροτίδας.

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἄμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.) ....
- .....
.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) δόμοιώματα· π.χ. κατά τὸ Πάσχα δόμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Τὸ.. Πάσχα.. καλον.. ἐν.. δόμοι. μηνα. τοῦ. Ἰούδα
καταβινεια. μηνα. ἐνον.. ἐξ.. ἡγ. λον.. μοι. δομα. ματος.

.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας
- .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Συλλογικός Σταύρος Γρ. Βοραϊδῶν διδ/λος.

ΑΗ Συλλογή αὗτη ἐγίνετο ἀπό 14 ᾧ 19 Σεπτεμβρίου 1969]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ